

GODE RÅD TIL PROJEKTØKONOMIEN

Hvad koster projektet at realisere, og hvor hentes finansieringen til det? Hvordan sikres driften, når anlægsfaser er slut? Et vigtigt parameter for, at andre vil lægge tid og økonomi i et projekt, er at det kan sandsynliggøres, at projektet er realiserbart og økonomisk bæredygtigt i både anlægs- og driftsfase.

Den økonomiske del af projektbeskrivelsen skal give overblik over udgifter til anlæg og drift samt driftsindtægter og indtægter fra fundraising. Et godt greb på økonomien kan også konkretisere projektets delelementer og gøre det nemmere at kommunikere til omverdenen.

6 gode råd til beskrivelse af projektøkonomien:

- 1. Bryd anlægsfasen ned i mindre dele, og faseinddel :** Omdannelsen af et sted eller bygning består af flere forskellige aktiviteter. Nogle aktiviteter kræver måske professionelle håndværkere, mens andre kan klares af de frivillige. Notér alle projektaktiviteter i budgettet og hvor meget de hver især kommer til at koste. Saml aktiviteterne i faser, hvor aktiviteterne passer sammen eller er afhængige af hinanden. Det skaber overblik og gør projektet overskueligt. Se et eksempel på en opdeling af budget i skabelonen.
- 2. Estimer økonomien på baggrund af viden:** Et budget er altid et estimat, og byggeprocesser er uforudsigelige størrelser. Men det er muligt at gardere sig imod de værste økonomiske risici. Et robust og holdbart budget bygger på solide estimater. Indhent tilbud fra håndværkere eller leverandører inden du udfærdiger det endelige budget. Eller tjek priser på materialer hos forskellige byggemarkeder og brug konservative estimater på den baggrund. Sørg for at kvalitetssikre budgettet hos nogen, der har erfaring med de planlagte aktiviteter, hvis du ikke selv har.
- 3. Beskriv projektets finansieringsplan ved siden af budgettet:** Finansieringsplanen skal redegøre for, hvordan anlægsbudgettet finansieres. Med andre ord: Hvem betaler for realiseringen af projektet. Mange projekter er finansieret gennem flere forskellige parter. Finansieringsplanen skal give et realistisk billede af, hvordan projektøkonomien forventes at komme i hus. Oplis projektets bidragsydere og vær tydelig omkring, hvilke beløb der er ansøgt og om beløbet er endeligt bevilget eller om der er tale om en dialog. Finansieringsplanens økonomi skal matche projektbudgettet.
- 4. Afsæt midler til uforudsete udgifter og tag stilling til moms:** En anden måde at imødekomme usikkerheden forbundet med byggeprocesser er at afsætte et fornuftigt beløb til uforudsete udgifter. Det er normalt at afsætte ca. 10 % til uforudsete udgifter. Hvis I har en arkitektrådgiver tilknyttet projektet, er det normalt at afsætte 15 % af det samlede anlægsbudget til arkitekten. Nogle foreninger kan afløfte momsen, andre kan ikke. Find ud af, hvilke regler, der gælder for jeres organisation, og udfyld budgettet efter det. Vær tydelig omkring jeres momssituation.

5. **Vent ikke for længe med driftsbudgettet:** Driftsbudgettet er en økonomisk oversigt over omkostninger og indtægter når projektet står færdigt. Det er en god idé at tænke driften ind i projektet fra starten, så det ikke kommer som en overraskelse, når byggefasen er afsluttet. Driftsbudgettet kan give en tryghed omkring projektet hos interessenter og relevante parter. I driftsbudgettet beskrives de konkrete aktiviteter, herunder udgifter og indtægter, som er forbundet med projektets drift. Omkostninger kan fx være husleje, el, vand og varme, vedligehold mm., og indtægter kan fx være entréindtægter, medlemskontingenter, indtægter ved salg af varer, driftsstøtte mm. Hent evt. erfaringstal fra andre lignende projekter, som I kender, for at kvalificere driftsbudgettet.

6. **Brug budget som styringsredskab og juster løbende:** Omdannelse af bygninger og steder er ofte komplicerede projekter med mange parter: Frivillige i foreningen eller projektgruppen, håndværkere, leverandører, myndigheder, bidragydere mv.. Brug budgettet som et værktøj til at forventningsafstemme projektets indhold. Og husk at inddrage relevante parter, fx bidragydere, når der evt. justeres i projektets aktiviteter og dermed budgettet. Og brug budgettet til hele tiden at sikre, at projektet er på sporet, og evt. justere og prioritere i aktiviteterne, hvis der er behov for det. På den måde skabes de bedste forudsætninger for, at projektet realiseres inden for den opnåede økonomiske ramme.